

dr hab. Anna Fabrello

Gdańsk, 26.07.2022

Akademia Muzyczna w Gdańsku

a.fabrello@amuz.gda.pl

RECENZJA PRACY DOKTORSKIEJ PANA JIN YUQI

Zleceniodawca recenzji

Uniwersytet Muzyczny Fryderyka Chopina w Warszawie

Ocena przedstawionej do recenzji pracy doktorskiej

Praca doktorska Pana Jin Yuqi pt. „Pieśni neapolitańskie. Analiza zagadnień wykonawczych i środków ekspresyjnych na podstawie wybranych utworów” składa się z dzieła artystycznego, zarejestrowanego na nośniku CD oraz części opisowej przedstawionej do recenzji w formie papierowej.

Dzieło artystyczne wskazane przez Doktoranta stanowi materiał audio składający się z 12 wybranych pieśni neapolitańskich w następującej kolejności:

Te voglio bene assaje

'A vucchella

Funiculi funiculà

Marechiarè

Me voglio fa' 'na casa

Reginella

I' te vurria vasà

'O surdato 'mmammurato

Mandulinata a napule

Dicitencello vuje

Passione

O sole mio

Już we Wprowadzeniu dowiadujemy się, że Doktorant jest absolwentem Konserwatorium Neapolitańskiego i jego zainteresowanie przedstawionym tematem wynika z obcowania z kulturą i tradycją muzyczną Neapolu.

W pierwszym rozdziale przedstawiona została historia Neapolu, ośrodka kultury i kolebki sztuki Europy. Autor przytacza źródła historyczne mówiące o początkach pieśni neapolitańskiej, wskazuje na znaczące wpływy greckie oraz rzymskie. Przedstawiając chronologicznie zmiany jakie następowały wokół Neapolu, ukazuje przemiany społeczno-polityczne na tle uwarunkowań kulturowych.

Autor dociera do „złotego wieku” pieśni neapolitańskiej, w którym nastąpiły znaczące zmiany, jednocześnie popularyzacja tego gatunku spowodowała usystematyzowanie i zdefiniowanie cech tego typu utworów. Ze względu na charakterystyczny sposób tworzenia, w szczególności na ich improwizacyjną formę, autorstwo zarówno słów jak i muzyki pozostaje w wielu przypadkach nieodgadnione. Doktorant dokonuje klasyfikacji autorstwa i wymienia twórców.

Niezwykle ważnym aspektem pieśni neapolitańskiej jest warstwa słowna, dotyczy to zarówno warstwy literackiej, ale również poprawności językowej. Włochy to kraj wieloplaszczynowy nie tylko pod względem geograficznym, kulturowym czy mentalnym. Największe kontrasty widoczne są w zróżnicowaniu pomiędzy poszczególnymi dialektami, które niekiedy przenikają się, tworząc regionalne odmiany języka włoskiego. Autor pracy w bardzo wnikliwy sposób opisuje w rozdziale drugim autonomię dialektu neapolitańskiego, zwraca uwagę na melodykę języka, akcentuację, zasady wymowy oraz istotne zmiany w pisowni.

Rozdział trzeci to analiza słowno-muzyczna wybranych pieśni neapolitańskich. Opis każdego z wybranych utworów rozpoczyna tłumaczenie z dialektu neapolitańskiego na język polski, następnie znajduje się opis powstania utworu na tle historycznym, analiza warstwy ekspresywnej, wyróżnione przykłady motywów muzycznych z uwzględnieniem charakterystyki formalnej, wyrazowej i interpretacyjnej. Doktorant z dużym wyczuciem i smakiem przedstawia analizę tekstów pieśni, objaśnia retorykę muzyczną i na podstawie własnych przemyśleń ukazuje zastosowane środki artystyczne, zwraca również uwagę na ważny aspekt improwizacyjny. Każde omówienie pieśni kończy opis warstwy tekstowej dotyczącej wymowy dialektu neapolitańskiego. Autor pracy podkreśla i wymienia istotne aspekty wymowy. Rozbieżności wynikające z różnic przedstawia w bardzo czytelny sposób, w formie tabeli, zestawia tekst literacki w dialekcie neapolitańskim ze standardowym językiem włoskim oraz ukazuje najistotniejsze przykłady korelacji językowych. Praca doktorska Pana Jin Yuqi jest przejrzysta i czytelna. Zawartość merytoryczna przemyślana i poparta wiedzą oraz zdobytym doświadczeniem Autora. Ciekawy dobór literatury wykazany w bibliografii, jak również dobór źródeł internetowych są wynikiem przeprowadzenia gruntownej analizy założonych zagadnień i świadczą o dużej świadomości i rozeznaniu w omawianej tematyce. Do pracy dołączono nuty wszystkich 12 pieśni neapolitańskich opisywanych w pracy.

Ocena dzieła artystycznego

Pan Jin Yuqi dysponuje pięknym głosem o niezwykle ciepłej barwie. Jego świadome prowadzenie frazy w znakomity sposób wpisuje się w wyrazowość i emocjonalność wykonawstwa pieśni neapolitańskich. Wyjątkowo bogata i wyrównana w całej skali barwa głosu Doktoranta oddaje naturalne piękno i prostotę omawianych utworów. Dużym atutem tego wykonania jest umiejętne operowanie *legato*, niezbędne do wykonawstwa szczególnie muzyki włoskiej.

Pan Jin Yuqi w bardzo obrazowy sposób przedstawia historię miłości każdej z wybranych pieśni, dbając o wymogi i zasady dialektu neapolitańskiego, jednakże niekiedy występują drobne nieściśłości w wymowie poszczególnych wyrazów wypowiedzianych kilkakrotnie, są to słowa *piccerillo* i *appassuliatella*. Doktorant świadomie operuje zmianami dynamicznymi na dobrym podparciu oddechowym, jednak w pieśni *Me voglio fa'na casa* zdarzyły się drobne intonacyjne nieczystości. Te niewielkie jednak mankamenty nie mają wpływu na jakość i

wartości artystyczne dzieła. W mojej ocenie wykonanie Doktoranta charakteryzuje muzykalność, świadoma interpretacja i naturalne piękno wypowiedzi muzycznej. Szczególnie duże wrażenie zrobiły na mnie liryczne pieśni w wykonaniu Pana Jin Yuqi, są nimi *Dicitencello vuje* oraz *I' te vurria vasá*. Utwory te charakteryzuje dojrzałość emocjonalna, przemyślane w najdrobniejszym szczególe prowadzenie fraz i jednocześnie dbałość o prostotę i szczerą wypowiedź. Pragnę wspomnieć o ważnym i świadomym dialogu między śpiewakiem, a pianistą (pianistką), w pracy niestety nie znalazłam nazwiska pianisty, który współtworzył dzieło artystyczne.

Konkluzja

Pieśń neapolitańska uwielbiana i wykonywana na całym świecie, nie tylko przez klasycznych śpiewaków, ale również gwiazdy pop, bardów, stała się muzyczną wizytówką Włoch. Popularność tego gatunku jest nieodzownie związana z pochodzeniem. Pieśń neapolitańska stanowiła bowiem nierozdzielny związek z życiem codziennym Neapolitańczyków. Towarzyszyła im w chwilach radości, ważnych wydarzeniach, ale także w czasach kryzysu, smutku czy oczekiwania. Doktorant pochylając się nad analizą zagadnień wykonawczych i środków ekspresyjnych w pieśniach neapolitańskich sięgnął do korzeni i przeprowadził analizę powstania jak również klasyfikację pieśni neapolitańskiej. Jego zakres poszukiwań zarówno w warstwie literackiej, muzycznej, ale także gruntowna wiedza językowa z zakresu dialektu neapolitańskiego, dały podwaliny do wykreowania dzieła artystycznego ze zrozumieniem i świadomością specyfiki wykonawstwa pieśni neapolitańskich. Autor tym samym udowodnił, że zna zasady pracy naukowej i posiada umiejętności do prowadzenia pracy artystycznej i naukowej.

Niniejszym stwierdzam, że Pan Jin Yuqi rozwiązał założone w pracy zagadnienie i spełnił wymagania ustawy. Przyjmuję i popieram wniosek o przyznanie Panu Jin Yuqi stopnia doktora w dziedzinie sztuki, dyscyplinie sztuki muzyczne.

dr hab. Anna Fabrello

